

Barnets perspektiv är det viktigaste, men hur ska vi veta att det vi tror oss förstå är vad barnet försökt förmedla?

Ett barn som är inte som ett objekt som vi vuxna kan promenera runt och titta på som om han/hon är ett utställningsföremål, hur mycket vi än tittar kommer vi nämligen aldrig hitta den absoluta sanningen. Det finns ingen absolut sanning, utan alla vi miljarders människor har vårt alldeles egna sätt att se på verkligheten. Vi kan inte veta hur det känns att vara en annan människa. Vi kan aldrig veta exakt vad den andra personen tänker, utan vi är beroende av att den andra människan ska kunna berätta för oss på ett sånt sätt så vi förstår. Men även om barnet försöker berättar så gott det kan om hur det känns och hur han/hon tänker, så kan inte vi få hela bilden av hur det är att vara det här specifika barnet.

Det är inte säkert att barnet kan förstå sina egna känslor. Människor föds med en hjärna som inte är färdigutvecklad och det lilla barnet behöver omvårdnaden från någon vuxen för att lära sig hantera och förstå sina tankar och känslor. Många barn som placeras i familjehem har ofta biologiska föräldrar som inte har haft förmågan att svara på den lilla bäbisens signaler på ett bra sätt, det kan ha många olika förklaringar till varför det brister, men resultatet är att barnet går vidare med en anknytningshistorik som kan liknas vid en osynlig väldigt tjock matta runt hela kroppen. Den här tjocka mattan kan göra att personen hindras från att komma någon annan människa känslomässigt nära, känslor blir något som de helst undviker att både känna och prata om eftersom det är skrämmande.

Det är inte heller självklart att barnet kan sätta ord på sina upplevelser, dessutom är det inte säkert att vuxenvärlden förstår när barnet berättar, eftersom orden vi säger till varandra kan betyda olika saker för olika människor. Sedan är det den vuxens hjärna som tolkar det som barnet säger och den vuxna kanske gör en tolkning som inte stämmer, eftersom den vuxna har sina förkunskaper och minnen lagrad inuti sig själv och det här påverkar tolkningen. Vi människor har nämligen en förmåga att se och höra sånt vi känner igen, vi ser det vi vill se. I slutändan kanske det som vi vuxna tycker att barnet har berättat, stämmer ganska lite överrens med det som barnet försöker förmedla.

Även om barnet både förstår sina känslor och har förmågan att berätta, så är det ändå inte säkert att han/hon KAN berätta. Vi människor har en tendens att svara på frågor utifrån det förhållande vi har med den som frågar, det gäller att barnet vågar bygga upp den relation som behövs för att kunna prata om känsliga saker. Kom ihåg att det ofta finns osynliga personer runt människor, nu menar jag inte spöken utan det kan vara den missbrukande mamman som inte fysiskt är närvarande, men som har en väldigt stark inverkan på det som händer. Det kan vara väldigt svårt att berätta om sin livssituation, när mammas "ansikte" finns runt barnet som en osynlig huvudroll och påverkar barnet mycket mer än den människa som sitter livs levande vid barnets sida.

Hur ska vi då göra för att nå fram till barnets perspektiv? När ett barn är omhändertaget är just barnets upplevelse av händelser väldigt viktigt, vi vuxna vill ju göra det bästa för barnet. Jag menar att det är viktigt med ett starkt samarbete mellan socialtjänsten och familjehemsföräldrarna. Varje placering borde ha möjlighet till ett team av vuxna runt sig, i vissa fall behövs både barnpsykolog, läkare, socialtjänst, skola och familjehemmet. Det viktiga är att varje vuxen har sitt kompetensområde som tas tillvara inom gruppen, det ska vara jämlikt för alla är lika viktiga. Genom att få del av hur de olika vuxna runt barnet

uppfattar honom/henne kan vi få fler tolkningsalternativ och därmed möjlighet till att förstå och hantera det specifika barnet på fler sätt, vi kanske hittar precis rätt till slut....

Eva-Lena Edholm, Föreläsare, konsult och handledare

Aktuell med föreläsningen: "Självbild, relationer och självuppfyllande profetior"

Hemsida: www.evalenaedholm.se

Facebook: <https://www.facebook.com/EvaLenaEdholmForelasareHandledareOchKonsult>